MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO

Seduta tat-18 ta' Ottubru, 2004

Citazzjoni Numru. 1162/2003

Lt. Col. Gustav Caruana f'ismu u in rapprezentanza ta'
Captain A. Caruana Limited Est. 1894
vs
Air Supplies and Catering Company Limited

Il-Qorti,

A. CITAZZJONI:
Rat ic-citazzjoni ta' l-attur li biha ppremetta:

Peress illi s-socjeta` konvenuta hija debitrici tas-socjeta` attrici fis-somma ta' hmistax-il elf disa' mija u sitta u tmenin liri Maltin u sitta u tletin centezmu (Lm15,986.36), rappresentanti l-prezz ta' merkanzija fornita mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta.
Peress illi ghalkemm interpellati diversi drabi biex ihallsu anke permezz ta' ittra ufficjali datata 19 ta' Awissu 2003 – Dok C1 – id-debituri baqghu inadempjenti

L-attur talab lill-Qorti biex:

1. Tikkundanna lis-socjeta` konvenuta li thallas lis-socjeta` attrici s-somma ta’ hmistax-il elf disa’ mija u sitta u tmenin liri Maltin u sitta u tletin centezmu (Lm15,986.36), rappresentanti merkanzija mibjugha lilhom.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta’ l-ittra ufficjali tad-19 ta’ Awissu 2003 u bl-imghax kummercjali mid-data tal-konsenja tal-merkanzija sad-data tal-pagament effettiv kontra l-konvenuti.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda, u dokument prezentati mill-attur.

B. ECCEZZJONIJIET:
Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta li eccepiet:

1. Preliminarjament il-preskrizzjoni ta’ hames snin ai termini ta’ l-Artikolu 2156(f) tal-Kap 16.

2. Subordinatament il-kumpanija konvenuta ma kellha ghandha ebda relazzjoni guridika ma’ l-attur Lt. Col Gustav Caruana proprio.
3. Subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjonijiet ma kien hemm l-ebda fornitura ta’ merkanzija b’obbligu ta’ hlas kif kellu jigi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawza.

4. Illi kif kellu jigu pruvat ampjament fit-trattazzjoni tal-kawza l-kumpanija konvenuta ma kellha ghandha taghti ebda somma lill-attur pro et noe.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti, il-lista tax-xhieda u d-dokumenti prezentati mis-socjeta` konvenuta.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Gie prezentat affidavit ta' Walter Izzo, General Manager tal-Kumpanija Air Supplies and Catering Company Limited fejn iddikjara li l-kumpanija tieghu mhix debitrici ta' Lt. Col. Gustav Caruana u/jew ta' Captain A. Caruana Limited Est 1894.

Gie prezentat affidavit ta' David Demajo fejn qal li s-socjeta` attrici meta kienet tinnegozja mas-socjeta` konvenuta kienu jibghatu r-rendikont ta' x'kien dovut regolarment fl-ahhar ta' kull xahar. Semma li mit-18 ta' Novembru 1992 is-socjeta` attrici kienet bdiet tara x'kien dovut mis-socjeta` konvenuta u kienu saru diversi laqghat. Qal li fit-22 ta' Frar 1999, fis-7 ta' Mejju 1999 u fl-4 ta' Ottubru 1999 kienu kitbu lil Silvio Coppola General Manager tas-socjeta` konvenuta u anke baghtu r-rendikonti mis-sena 1991 sas-sena 1999 biex jinfurmawh bl-ammont dovut u biex isiru l-laqghat. Is-socjeta` konvenuta kienet qed tinsisti li kien sar zball izda s-socjeta` attrici qalet li skond ir-rendikonti taghhom dak l-izball ma kienx jezisti. Semma li fl-14 ta' Awissu 2002, fid-9 ta' Settembru 2002 u fit-23 ta' Settembru 2002 kien baghat e-mail lill-General Manager li dak iz-zmien kien sar Walter Izzo fejn qallu bil-bilanc ta' Lm15,986.36 li kien dovut lis-socjeta` attrici. Semma li fit-3 ta' Dicembru 2002 kien kiteb ghall-ahhar darba lis-Sur Izzo izda dan qatt ma wiegeb ghal ebda korrispondenza li kienet intbaghtet ghalkemm kellhom xi laqghat bejniethom.

Xehed Simon Farrugia skrivan fuq l-accounts mal-kumpanija Captain A. Caruana u qal li ilu xi 5, 6 snin jahdem hemm. Dwar Dokument C7 a fol 77 tal-process qal li huwa statement tal-In Flight Duty Free Shop fejn l-invoices, credit notes, payments, kollox jigi mdahhal f'dak l-account u jibda mill-1994 u jispicca f'Mejju 1999. L-ammont dovut illum mis-socjeta` konvenuta lis-socjeta` attrici huwa ta' Lm15,825. Qal li l-bejgh kien isir on consignment basis u kkonferma li l-bicca mill-kreditu kien dovut qabel ma dahal jahdem hu ghax kif jidher mill-karti hemm kreditu li zgur kien dovut fl-1994.

D. KONSIDERAZZJONIJIET:
Illi s-socjeta` konvenuta issollevat l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tal-hames snin u dik skond l-artikolu 2156(f) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi dan l-artiklu tal-ligi jistipula illi:

2156. "L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' hames snin:

L-azzjonijiet ghall-hlas ta' kull kreditu iehor li gej minn operazzjonijiet kummercjali jew minn hwejjeg ohra, meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skond din il-ligi jew ligijiet ohra, taht preskrizzjoni aqsar, jew ma jkunx jirrizulta minn att pubbliku."

Illi s-socjeta` attrici permezz tad-dikjarazzjoni maghmula minn David Demajo tghid illi hija kienet ilha tipprovdi merkanzija lis-socjeta` konvenuta mis-sena 1990 sas-sena 1999.

Illi matul dan il-perjodu (u cioe` minn 1990 sal-1999) irrizulta illi s-socjeta` konvenuta kienet ghamlet diversi ordnijiet u sussegwentement diversi pagamenti akkont tad-debitu pendenti u dan kif jirrizulta kemm mill-istatements esebiti mis-socjeta` attrici (Dok. C7 a fol. 77 et seq.) u mill-istatements esebiti mis-socjeta` konvenuta jirrizulta li hija baqghet taghmel pagamenti akkont anke sas-sena 2002.

Illi ma hemmx dubju li r-relazzjoni bejn il-kontendenti kienet wahda ta' natura kummercjali u zgur li ma jistax jinghad illi l-prodott mibjugh mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta kien ghal uzu esklusiv taghha. Izda jirrizulta illi l-prodott akkwistat kien jerga' jinbiegh lill-terzi. Illi ghalhekk ma hemmx dubju illi **kull konsenja ma tistax tigi ikkunsidrata bhala kreditu separat izda ghandu jitqies bhala transazzjoni kontinwa fin-negozju bejn il-partijiet naxxenti mill-istess kont. Fil-fatt l-istatements esebiti juru li l-kont huwa wiehed, kontinwu, b'diversi debiti u krediti registrati fih,** liema kont igib in-numru AO28.

Illi ghalhekk ma hemmx dubju li l-preskrizzjoni fil-kaz odjern bdiet tiddekorri mid-data ta’ l-ahhar konsenja jew pagament maghmul mill-partijiet. Illi mid-dokumenti esebiti jirrizulta li sas-sena elfejn u tnejn (2002) in-negozju kien ghadu ghaddej bejn il-partijiet. Anke korrispondenza ghaddiet bejn il-partijiet wara s-sena 1999 dwar kif u meta kellha ssir il-konsenja ta’ l-oggetti provduti mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta.

Illi dan l-argument huwa msahhah ukoll bl-insenjament moghti mill-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell (Sede Kummercjali) fil-kawza fl-ismijiet **Giovanni Micallef vs Giuseppe Azzopardi** deciza fid-19 ta’ Gunju, 1933 [XXVIII-I-751] fejn inghad illi:

“Che da cio` emerge anche chiaro che i rapporti interceduti tra l’attore e il convenuto sono rapporti d’indole commerciale perche` il citato non acquistava il vino per proprio uso ma per venderlo nella sua bottega ... e quindi le somministrazioni e consegne che l’attore faceva al citato, come evincesi dal complesso di prove, non devono considerarsi come singole consegne a credenza ma come diverse forniture da formare un solo conto. Quindi i pagamenti che si facevano acconto importavano ricognizione dell’ intero debito, e la prescrizione deve incominciare dal di dell’ ultima fornitura quando cessarono i rapporti tra i contendendi”.

Illi l-Qorti tghaddi biex tghid illi meta l-konvenut iressaq l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, huwa l-attur li jrid juri b’xi mod li l-preskrizzjoni sollevata giet interrotta b’xi mod. Illi mbaghad sta ghall-konvenut, wara tali prova, sabiex jikkonvinci lill-Qorti li dak allegat minnu u cioe` li l-kreditu kien perent huwa minnu.

Illi f’ dan il-kaz, is-socjeta` konvenuta eccepiet il-preskrizzjoni u s-socjeta` attrici wriet, bid-dokumentazzjoni minnha prodotta, kif ukoll bid-dokumentazzjoni prodotta mis-socjeta` konvenuta, illi din il-preskrizzjoni giet effettivament interrotta. Illi s-socjeta` konvenuta ma ghamlet xejn, wara dan l-istadju, sabiex il-Qorti tkun

konvinta li l-eccezzjoni minnha vantata ghandha mis-sewwa. Illi sahansitra jinghad illi fl-1 ta' Mejju, 1999 is-socjeta` konvenuta kienet ghamlet pagament fl-ammont ta' Lm1,580 lis-socjeta` attrici u dan skond ma jirrizulta mid-dokument a fol 81 tal-process.

Illi dan hu proprju l-kaz odjern, fejn ir-relazzjoni guridika bejn il-partijiet kienet ta' akkwist ta' diversi prodotti mis-socjeta` konvenuta u konsegwentement l-istess socjeta` konvenuta kienet tbiegh dawn il-prodotti lill-terzi. Illi ghalhekk il-konsenja tal-prodotti mis-socjeta` attrici lis-socjeta` konvenuta ma ghandhomx jitqiesu bhala konsenji separati u distinti izda ghandhom jitqiesu ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi bhala konsenja wahda. Illi l-preskrizzjoni bdiet tiddekorri mill-ghada ta' l-ahhar konsenja, jew l-ahhar hlas.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li ghadhom ma ghaddewx hames snin minn din l-ahhar data. Illi ghalhekk din l-eccezzjoni tas-socjeta` konvenuta ghandha tigi michuda.

Illi t-tieni eccezzjoni tas-socjeta` konvenuta tirrigwarda l-fatt illi hija ma ghandha l-ebda relazzjoni guridika ma' l-attur Lt. Col. Gustav Caruana proprio.

Illi dwar dan il-punt jinghad minghajr ezitazzjoni illi s-socjeta` konvenuta ghandha ragun. Ma hemm l-ebda ombra ta' xi prova li Lt. Col. Gustav Caruana f'ismu proprju kellu xi relazzjoni guridika mas-socjeta` konvenuta. Provi f'dan ir-rigward zgur li ma tressqux mis-socjeta` attrici u allura l-Qorti ser tilqa' din it-tieni eccezzjoni.

E. KONKLUZJONIJIET

Ghaldaqstant din il-Qorti filwaqt illi tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni sollevata mis-socjeta` konvenuta, tilqa' t-tieni eccezzjoni dwar n-nuqqas ta' interess guridiku bejn l-attur Lt. Col. Gustav Caruana proprio u s-socjeta` konvenuta. Il-Qorti tordna l-prosegwiment tal-kawza ghall-24 ta' Jannar 2005 fl-10.00am.

L-ispejjez ta' din is-sentenza ghandhom jigu sopportati b'mod ugwali bejn il-partijiet.

< Sentenza In Parte >

---------------------------------TMIEM---------------------------------